

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Opstart geïntegreerd planningsproces gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Leidingstrook ter hoogte van Waaslandhaven-E34'

Samenvatting

De Vlaamse Regering keurt de startnota goed voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Leidingstrook ter hoogte van Waaslandhaven-E34'.

Het GRUP is gesitueerd op het grondgebied van Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht.

Aanleiding voor dit GRUP is de principesbeslissing van de Vlaamse Regering van 18 juli 2025 om een geïntegreerd planproces op te starten voor de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan om een bestaande leidingstraat ter hoogte van de Waaslandhaven om te vormen tot een leidingstrook.

De doelstellingen van het GRUP zijn:

- De ruimte-inname van landbouwgebied ten zuiden van de E34 zoveel als mogelijk beperken.
- Plaats voorzien voor toekomstige en eventueel te verleggen leidingen,
- Opheffen van de leidingstraat in twee bestaande GRUP's op het grondgebied Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht.
- De zone voor de leidingen ten zuiden van de E34 zodanig aanduiden dat er duidelijkheid is over de reikwijdte en de exacte locatie van deze zone, door de aanduiding van een leidingstrook in plaats van een leidingstraat.
- De landschappelijke en functionele inpassing van het project E34-west beperken tot de strikt noodzakelijke ruimte door het deel van de overdruk uit het GRUP E34-west dat niet nodig is, op te heffen.
- Opheffen van de kruisingen van de leidingstraat met de E34 en de aftakkingen in noordelijke richting op het grondgebied van Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht in de bestaande GRUP's en deze hernemen in het nieuwe GRUP.

Het GRUP is er dus uitdrukkelijk niet op gericht om de eerder gemaakte infrastructuurkeuzes voor het GRUP 'E34-west ter hoogte van de Waaslandhaven' ter discussie te stellen. Deze keuzes zijn namelijk al vastgelegd door de Vlaamse Regering in het GRUP E34-west en de uitvoering ervan is inmiddels gestart.

Het planproces wordt inhoudelijk en procedureel afgestemd met de opmaak van de omgevingsvergunningaanvraag voor het project E34-west. Het planproces gebeurt in nauw overleg met alle betrokkenen.

Na de goedkeuring van de startnota volgt een publieke raadpleging.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De opstart van het geïntegreerd planproces behoort tot het Beleidsveld Omgeving. De werken aan de E34 behoren tot het beleidsveld Mobiliteit en Openbare Werken.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Regering keurde op 7 juni 2024 het GRUP 'Leidingstraat Zelzate – Kallo' goed (VR 2024 0706 DOC.0853/2).

Fluxys NV heeft op basis van dit GRUP op 31 januari 2025 een omgevingsvergunning (OMV 2024071256) verkregen voor de aanleg van een waterstofleiding op het traject Zelzate-Kallo. De aanlegwerken werden in april 2025 opgestart.

De Vlaamse Regering keurde op 2 mei 2025 het GRUP 'E34-west ter hoogte van de Waaslandhaven' goed (VR 2025 0205 DOC.0362/2). Dat GRUP herneemt het tracé van de leidingstraat Zelzate – Kallo voor het gedeelte dat gelegen is in haar plangebied, zodat het in functie van optimaal ruimtegebruik beter aansluit bij het definitieve plan voor de fietssnelweg en de vernieuwde E34 inclusief de complexen.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft op 15 april 2025 de schorsing van de vergunning voor de waterstofleiding bij uiterst dringende noodzakelijkheid bevolen (arrest RvVb-UDN-2425-0705). De vergunning werd op verzoek van een aantal landbouwers en de gemeente Beveren (nu Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht) geschorst en de werken werden stilgelegd.

Diezelfde landbouwers en de gemeente Beveren bestreden eveneens het GRUP 'Leidingstraat Zelzate – Kallo' en het GRUP 'E34-west ter hoogte van de Waaslandhaven' bij de Raad van State en daarnaast ook de vervoersvergunning voor de waterstofleiding.

Na het doorlopen van een bemiddelingstraject zijn de annulatieberoepen bij de Raad van State tegen de beide GRUP's definitief ingetrokken. Ook de betwisting van de omgevingsvergunning en de vervoersvergunning voor de waterstofleiding wordt stopgezet.

In het bemiddelingstraject is nagegaan met alle betrokkenen of de ruimte-inname ten zuiden van de E34 beperkt zou kunnen worden, zonder de voorziene infrastructuurwerken voor de E34 te verhinderen of te bemoeilijken en met behoud van de mogelijkheid om leidingen te verplaatsen en nieuwe leidingen aan te leggen. Tegengestelde belangen konden overbrugd worden en een overeenkomst tussen de betrokken partijen is afgesloten. Eén van de afspraken is de opmaak van een nieuw gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan om de leidingstraat ter hoogte van de Waaslandhaven en ten zuiden van de E34-west om te vormen tot een leidingstrook. Een leidingstrook is duidelijk gelokaliseerd en beperkt de breedte waarin leidingen toegelaten zijn, terwijl een leidingstraat symbolisch is aangegeven zonder gespecificeerde breedte.

De Vlaamse Regering heeft op 18 juli 2025 beslist om een geïntegreerd planproces op te starten voor de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan om een bestaande leidingstraat ter hoogte van de Waaslandhaven om te vormen tot een leidingstrook (VR 2025 1807 DOC.0730/1BIS).

2. INHOUD

In de onmiddellijke omgeving van de E34-west ter hoogte van de Waaslandhaven zijn veel en diverse leidingen aanwezig. Sommige leidingen dienen mogelijks te worden verlegd ten gevolge van de werken aan de snelweg en de landschappelijke inpassing ervan. Daarnaast is ook de leidingstraat Zelzate-Kallo gepland. Het betreft de waterstofleiding van Fluxys. Het uitgangspunt is om de leidingen maximaal te bundelen en toekomstige en te verleggen leidingen ten zuiden van de E34 aan te leggen.

Het GRUP Leidingstrook ter hoogte van Waaslandhaven-E34 heeft als doel om de ruimte-inname van landbouwgebied ten zuiden van de E34 zoveel als mogelijk te beperken. Daarom wordt de leidingstraat ter hoogte van de Waaslandhaven en ten zuiden van de E34 zoals aangeduid in het GRUP 'E34-west ter hoogte van de Waaslandhaven' en in het GRUP 'Leidingstraat Zelzate-Kallo' verder geconcretiseerd, afgebakend en gespecificeerd tot een leidingstrook. Een leidingstrook is immers duidelijk gelokaliseerd en beperkt de breedte waarin leidingen toegelaten zijn, terwijl een leidingstraat symbolisch is aangegeven zonder gespecificeerde breedte. Om de breedte en locatie van de leidingstrook exact te kennen, wordt het planproces van voorliggend GRUP inhoudelijk en procedureel afgestemd met de opmaak van de omgevingsvergunningsaanvraag voor het project E34-west.

De doelstellingen van het GRUP zijn bijgevolg:

- De ruimte-inname van landbouwgebied ten zuiden van de E34 zoveel als mogelijk beperken,
- Plaats voorzien voor toekomstige en eventueel te verleggen leidingen,
- Opheffen van de leidingstraat in de bestaande GRUP's op het grondgebied Beveren-Kruikebeke-Zwijndrecht.
- De zone voor de leidingen ten zuiden van de E34 zodanig aanduiden dat er duidelijkheid is over de reikwijdte en de exacte locatie van deze zone, door de aanduiding van een leidingstrook in plaats van een leidingstraat.
- De landschappelijke en functionele inpassing van het project E34-west beperken tot de strikt noodzakelijke ruimte door het deel van de overdruk uit het GRUP E34-west dat niet nodig is, op te heffen.
- Opheffen van de kruisingen van de leidingstraat met de E34 en de aftakkingen in noordelijke richting op het grondgebied van Beveren-Kruikebeke-Zwijndrecht in de bestaande GRUP's en deze hernemen in het nieuwe GRUP.

Het GRUP 'Leidingstrook ter hoogte van Waaslandhaven-E34' is er expliciet niet op gericht om de infrastructuurkeuzes die gemaakt zijn in het GRUP 'E34-west ter hoogte van de Waaslandhaven' in vraag te stellen. Voorliggend GRUP zal dus niets wijzigen aan de planonderdelen met betrekking tot de E34 uit het GRUP 'E34-west ter hoogte van de Waaslandhaven'. De bestemming voor de snelweg en de bijhorende complexen en verkeerswisselaar zijn geen voorwerp van voorliggend planproces.

Het GRUP zal een overdruk "leidingstrook" bevatten ter hoogte van de Waaslandhaven en ten zuiden van de E34-west, op het grondgebied van Beveren-Kruikebeke-Zwijndrecht die de aanleg van nieuwe leidingen mogelijk maakt. De kruisingen met de E34 en de aantakkingen in noordelijke richting zullen worden aangeduid met de overdruk "leidingstraat", zoals ook in de originele GRUP's. De startnota motiveert dat er omwille van de strikte plandoelstellingen geen planalternatieven zijn.

Het planproces wordt inhoudelijk en procedureel afgestemd met de opmaak van de omgevingsvergunningsaanvraag voor het project E34-west. Het planproces gebeurt in nauw overleg met alle betrokkenen. Zo zijn de plandoelstellingen grondig doorgesproken in de werkgroep Zuidelijk Profiel. Hierin zetelen:

- de verschillende leidinghouders in het plangebied van het GRUP,
- de landbouwsector,
- de lokale overheden (gemeente Beveren-Kruikebeke-Zwijndrecht en provincie Oost-Vlaanderen),
- Afdeling Wegen en Verkeer,
- Departement Omgeving,
- Afdeling Maritieme Toegang.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe budgettaire impact voor de Vlaamse overheid.

In het ruimtelijk uitvoeringsplan worden geen bestemmingswijzigingen doorgevoerd die aanleiding kunnen geven tot een kapitaal- of gebruikersschadevergoeding.

Overeenkomstig artikel 43, §3, 3° en artikel 31, §2, 1° van het besluit van de Vlaamse regering 'Vlaamse Codex Overheidsfinanciën' van 17 mei 2019 is het advies van de Inspectie van Financiën respectievelijk het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Een geïntegreerd planningsproces kent 5 fases. De resultaten van elk van deze 5 fases worden geconsolideerd in een nota. De startnota is dus de eerste van 5 nota's.

Over de startnota en over de plandoelstelling wordt, na de goedkeuring ervan door de Vlaamse Regering, het advies gevraagd aan Saro en Mina-raad, de gemeente Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht, de provincie Oost-Vlaanderen en de door de Vlaamse Regering bepaalde adviesinstanties. Er wordt over de startnota ook een consultatie van de ruime bevolking georganiseerd.

Op basis van de adviezen en de participatie zal daarna door het planteam een scopingnota, voorontwerp-RUP en ontwerp-milieubeoordeling worden uitgewerkt. Daarna volgt een plenaire vergadering over het voorontwerp-GRUP en de milieubeoordeling.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan de startnota voor het GRUP 'Leidingstrook ter hoogte van Waaslandhaven-E34';
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor Omgeving, te gelasten om de vereiste adviezen in te winnen over de bovengenoemde startnota en de bevolking van de betrokken gemeente Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht te informeren over de inhoud van de startnota en de bevolking te raadplegen.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw

Jo BROUNS